

UNCLE SAM RAGASZKODIK AZ ADÓSSÁGOK BEHATÁSÁHOZ

A világháborúból kifolyólag a szövetséges országok 6.000.000.000 dollárral tartoznak Amerikának. — Amerika ragaszkodik ahhoz, hogy ezt az összeget visszafizessék.

WASHINGTON, augusztus 8. — Az Egyesült Államok, azonnal, amint Európában a jóvátevélt kérdést végleg elintézték, udvarias, de erőlyes kampányt fog kezdeni: a szövetségesek fizessék meg az Amerikával szemben fennálló adósságaikat. A szövetségesek a világháborúból kifolyólag 6.000.000.000 dollárral tartoznak Uncle Samnek.

Hivatalos közzéadások jelentették, hogy az adósság rendezésére vonatkozólag az Egyesült Államok kormánya semmiféle olyan tanácskozásba nem hajlandó belemenni, amelynek célja, hogy valamely olyan egyezség jöjjön létre Amerika és az adós országok között, amely mellett az adós országok most kibújhatnának a fizetés alól.

Az adósság elengedéséről nem lehet szó. Ugy a pénzügyminiszteriumhoz, mint a külügyminiszteriumhoz, felhívatalos forrásból az értesítés érkezett, hogy MacDonalddal angol miniszterelnök esetleg lépéseket akar tenni az Egyesült Államok kormányánál arra nézve, hogy Amerika tanúsítson engedékenyebb magatartást a francia kölcsön megfizetését illetően.

A SZERVEZETT MUNKÁSSÁG A SZOCIALISTÁK ELLEN

Az A. F. of Labor végrehajtó bizottsága állást foglal a híresztelés ellen, hogy a La Follette-höz való csatlakozás a szocialistákkal való kibékülést jelenti.

ATLANTIC CITY, augusztus 8. — Az American Federation of Labor végrehajtó bizottságának itteni konferenciáján ma állást foglaltak a szocialisták ellen, s ugyancsak állást foglaltak a Federal Council of Churches ellen is, amely szerintük szocialista elveket terjeszt s azzal rivalizál, hogy izmizillió tagja van.

HA RENDESZEN NEM MUKÖDIK A GYOMRUNK,

segítségére kell sietnünk. Nem szabad tovább tönni, tovább üzni, mielőtt nem gondoskodunk arról, hogy ami benne van, kitakarodjék beelőle és a gyomor ismét befogadóképes és emésztőre képes állapotba jusson.

PARTOLA "Az orvos cukorka alakban" CUKORKA

végzi legjobban és leggyorsabban a gyomor és belek kitakarításának nagy munkáját. A Partola megerősítő, emésztőre sarkallja a gyomrot és úgy javítja meg a bélrendszert, hogy a belekéről a salakot könnyen kiküszöböljük.

PARTOS PATIKA

100 Second Avenue, New York, N. Y.

NAGYON SOK AMERIKAI ZARÁNDOKOL A SZENT ÉVBEN RÓMÁBA

A jövő évben (1924 december 24-től 1925 december 24-ig) Rómába fognak a zarándokok és turisták utazni, a hol nagy ünnepek között fogják a Szent Év jubileumát megünnepelni. A fenti képeken láthatók a római szent helyek, ahová zarándokolnak. A balra látható a Szent Mária templom, a jobb oldalon pedig a Szent Péter oltár látható. A Szent Péter, Szent János, Szent Pál és Szent Mária templomok lesznek a szent évi jubileum megünnepelésének színhelyei.

Minden jel azt mutatja, hogy nagyon sok amerikai turista fog a jövő évben az Egyesült Államokból Rómába és más olasz városokba zarándokolni. Szent Péternek nyilvánította a pápa a jövő esztendőét és csak minden 25 évben egyszer fordul ez elő. Nemcsak katolikusok, hanem más vallások is igen nagy számban fogják a gyönyörű olasz városokat, Rómát, Veletri, Frenzét és Nápolyt meglátogatni, ahol mindenütt nagy ünnepek lesznek.

HENRY FORD A POLITIKÁBAN

Szövetségi szenátorjelöltként emlegetik Henry Fordot.

LANSING, Mich., augusztus 8. — Peter Fagan, a Michigan Public Utilities Commission titkára a mai napon kijelentette, hogy a szeptemberi jelölések alkalmával Henry Ford neve szerepelni fog, mint szövetségi szenátor jelölt.

TORNÁZZANAK A NEMET LÁNYOK

Törvény útján akarják őket kényszeríteni a testgyakorlatra.

BERLIN, augusztus 8. — Berlini feminista, akiknek az élén Vilma Willich áll, azzal a tervvel foglalkoznak, hogy esztendő minden német lány a törvény kényszerítő hatása alatt legalább egy esztendőig testgyakorlatot folytasson.

ÖN RED TOP Malt Extract

Advertisement for Red Top Malt Extract. The text describes it as a high-quality malt extract suitable for various uses, including as a beverage or food supplement. It mentions that it is made from the best malt and is rich in nutrients. The advertisement includes the name of the manufacturer, Nathan Green, and the address: 482 East 112th Street, Philadelphia, Pa. 19137.

SZÁMÚZTÉK A FŐVÁROSBÓL

Akinek husz évig nem szabad betennie a lábát Párisba.

PARIS, augusztus 8. — Egy Berarady nevű asszony, aki ötven esztendő, eddig abból ke-reste meg a kenyerét, sőt a kalácsot is, hogy lopott.

ELFOGOTT REPÜLŐ HÖLGY

Asszony, aki repülőgéppel sokat segített Sao Paulóban a forradalmároknak.

BUENOS AIRES, augusztus 8. — Sao Pauloól ide érkezett legutóbbi híradások szerint a sa pauloi szövetségi hatóságok emberek legutóbb letartóztatták Anesia Pinheiro Machado, egy brazil aviatikus nőt, híres sport ladyt. Onagrára ellen azt a vádat emelték, hogy erősen segítette a forradalmárokat.

13 HÓNAPJA ÉL ELLIS ISLANDON

Az irni, olvasni nem tudó asszony sorsa Ellis Islandban.

NEW YORK, augusztus 8. — Mrs. Malka Bergman, aki harminc esztendő s, aki két gyermekével a Homerio nevű White Star hajón 1923. július negyedikén az Egyesült Államokba érkezett, már tizenhárom hónapja Ellis Island lakója s minden jel arra vall, hogy még jó sokáig ott marad, ha csak a munkügyi miniszter nem dönt rövidesen az ügyében.

VALLOMÁS A VESZTŐHELYEN

Egy gyilkos, miután éreztetett, még másik négy gyilkosságot is bevallott.

VILLE PLATTE, La., augusztus 8. — Charles Pouché sheriff ma a hivatalos közegek tudomására hozta, hogy Euzébe Vidrine, akinek holnap reggel kell meghalnia az aszkatófán, mert annak idején Leo Wiggins, jr.-t meggyilkolta, most, hogy látja, a halála teljesen ki kerülhetetlen, még másik négy gyilkosságot is, amit ő követett el, bevallott.

Izzadó lábu ember csak úgy spórolhat meg egy dollárt, ha a kezén jár

mert az izzadó, égő, hólyagos láb előbb-utóbb felmondja a szolgálót.

KORONA LÁBÉLTETŐT

és szerezzen 2 egészséges lábát. A valódit csak e címen kapja:

CLEVELANDI KORONA GYÓGYSZERTÁR

2812 East 79th Street, Cleveland, O. Ha más orvosra is van szüksége, írjon nekünk.

Advertisement for SATURNIN IDEGERŐSÍTŐ. The text describes it as a powerful medicine for various ailments, including weakness and lack of energy. It claims to be a 'miraculous' remedy. The advertisement includes the name of the pharmacy, Vörös Kereszt Gyógyszertár, and the address: 8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Advertisement for ALAPOS MEGFONTOLÁS. The text describes it as a product for treating various ailments, including skin conditions and general weakness. It claims to be a 'miraculous' remedy. The advertisement includes the name of the pharmacy, The Henry Furness & Foundry Co., and the address: 3471 EAST 46th UTA, CLEVELAND, O.

Advertisement for Koller Bros PLUMBING & HEATING SUPPLIES. The advertisement lists various plumbing and heating supplies available at the store, including water heaters, boilers, and radiators. The prices for some items are listed: \$6.50, \$4.50, \$6.75, and \$20.85. The address is 724 PROSPECT AVE., CLEVELAND, O.

HIRADÁSOK A SZÜLŐHAZÁBÓL

Mi történik Magyarországon? — A Szabadság budapesti szerkesztőségének eredeti tudósításai

JULIUS 4-IKE BUDAPESTEN A WASHINGTON SZOBORNÁL

A Szabadság is megkoszoruzta az első amerikai elnök szobrát.

— A Szabadság budapesti tudósítójától.

A forró júliusi vasárnap reggely sugár özenében felvont Budapest népe és az észak-amerikai Egyesült Államok függetlenségének nyilatkozatának szabadság-ünnepe, emlékére a nagy idők amerikai nagyainak és elsősorban Washington elnökének áldozott. Az ünnepi megjelentek az állam és a társadalom képviselői és megkoszorúzták a szobrot. Eljötték a Budapestben tartózkodó összes amerikai és az Amerikát járt magyarok. A Szabadság budapesti szerkesztősége testületileg Paiza Odón szerkesztő és Tamás Ernő helyettes szerkesztő vezetésével és kis csillagos, amerikai lobogóval ékesített, hatalmas báberkioszorított helyezett a szobor talapzatára. A Washington ünnepéről a következő tudósítást adjuk:

Budapest székesfővárosi közönsége áldozott a városi régió Washington szobrának az amerikai szabadság-ünnepe. A szobor környéke magyar és amerikai nemzeti zászlókkal és a főváros lobogóival, továbbá a két nemzet és a főváros címeivel volt feldíszítve. A szobor közelében már jóval az ünnepi megkezdése előtt nagyszámú előkelő közönség gyülekezett, akik között igen sokan voltak az Amerikából visszajáró magyarok és más amerikai állampolgárok.

Pontban féltenegy óra körül megkezdődött a Rákóczi-induló játéka, melynek hangját mellett a szomszédos Vajdahunyad-várában gyülekezett vendégek bevonultak a szobor körüli alkotott szabad térre. A vendégek között volt Smith Jeremiás, népszerűségi főbíró, Brentano budapesti amerikai nagykövét, a követség összes tagjaival, az amerikai konzulátus és a budapesti amerikai kolónia legelőkelőbb tagjai. A magyar kormányt báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter, a külügyminisztert gróf Ambrózy Lajos rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter képviselte. A fővárosi képviselőtestület Sipőcz Jenő polgármester volt jelen. Ott voltak továbbá Ludwig Ernő főközlöny, Paikert Alajos a Magyar Külügyi Társaság igazgatója, Zseny József a Magyar Amerikai Társaság főtitkára és még számosan.

A Himnusz elnevezése után dr. Sipőcz Jenő polgármester beszédet mondott a jelenlévő közönséghez. Emlékeztetett Washington György nagyságára, aki Amerikának nemcsak egyik legnagyobb szabadság-hercege, hanem egyáltalán legnagyobb államférfia volt és aki méltán nevezhető a szabadság atyjának, amint őt az amerikai Egyesült Államokban nevezik. A magyar nép, amelynek nagy fia tisztelgette, Kossuth Lajos emlékére Clevelandban szobrot emelt az amerikaiak tiszteletére, az ország szívében, Budapestén ugyancsak szobrot emelt Amerikának legnagyobb fiának, Washington Györgynek. Ez a szobor szimbóluma annak a nagy, meleg barátságának, amely az amerikaiak lelket a magyar lélekkel összekapcsolja. Amikor Magyarországra a szabadságharc után következő időkben gyengyelt, az amerikai nép volt az, amely a földönfutókra ott magyar szabadságharcosoktól ment szobrot emelt. Ezek odaát a nagy hában azután segítettek kivinni az amerikai szabadságot. Most, amikor Magyarországot ismét a tiporvált áll a világ színe előtt, ismét Amerika az, amely felé tekintünk és ahonnan a megváltást reméljük. Hogy reményünk nem hiábavaló, azt bizonyítja az a körülmény, hogy itt áll meg a földönfutók Amerikánál, akik a nemzetek szövetsége Magyarország föllendítéséért tett meg és aki hivatta van arra, hogy Magyarországon egy boldogabb jövőt alapoljon meg. Washington György szabadságot és alkotmányt adott hazájának. A magyar nemzet évente elzárkózott Washington szobrához és áldoz annak a két eszménynek és szabadságnak és az alkotmánynak. A magyar ezereves törté-

télem tanuskodik arról, hogy mindig megvédte szabadságunkat. A magyar nép mindig büszke volt ősi alkotmányára. Ennek a két nagy eszmének szemében Washington szobra előtt, hitet teszünk arról, hogy kitartunk és megálloztatunk ma is ettől a két nagy eszmétől várjuk és reméljük a feltámadásunkat.

Ezután a zenekar az amerikai Himnusz játszotta, amit a közönség leveti kalappal hallgatott végig. Majd Ludwig Ernő főközlöny mondotta el az angol nyelven ünnepi beszédet, amelyben rámutatott arra a szörnyű igazságtalanságra, melynek a magyar nemzet a trianoni békeszerződésben áldoztatva vált. Most azonban — mondta — eljött közbünk egy jólelkű, egyszerű amerikai polgár, aki megnyugvást, bizalmat és a feltámadás reményét ébresztette lelkünkben. Most öt éve mondatták ki az ítéletet Magyarországra felett és ebben az ítéletben kimondták, hogy Magyarországra szabadság és független. Ez azonban csupán elméleti és papíron van így. A valóságban nemkülönben a szabadság minden kélfélek. Nem vagyunk urak saját hazánkban és nem vezetjük önállóan saját háztartásunkat. Hogy a Magyarországgal szemben elkövetett büntetések, nem egy Smith Jeremiásra, hanem nagyon sok hozzá hasonló férfira volna szükség, akik méltán számíthatnának a lovagias magyar nép örök hádjára és tiszteletére. Ezután magyar nyelven folytatva beszédét, kifejtette, hogy a magyar nemzet a népek szabadságra való jogának eszméjében él és gondolkodik. Minthogy szabadságunk nincs — noha csupán békés eszközökkel — mindaddig fogunk küzdeni, ameddig vissza nem hódítjuk azt a szabadságot, amellyel a világ mindenki tartozik.

Ludwig Ernő beszéde után a közönség lelkesen megjelentette Smith Jeremiás népszerűségi főbíró, Brentano amerikai követet és az amerikai Egyesült Államokat.

Ezután Zseny József mondott nagyobb beszédet, amelyben válaszolt azokat a történelmi káposztokat, amelyek különösen az amerikai szabadságharc idején a szabadságot küzdő sok ezer magyar tiszt és számos magyar csered nevezte fűződnék. Kiemelt Kossuth Lajos nagy szerepét, akinek sikerült Angliát beavatkozást az amerikai szabadságharcba megakadályozni és aki óriási szolgálatait tett az amerikai Egyesült Államoknak.

Sipőcz Jenő polgármester a főváros nevében koszorút helyezett el a szobor talapzatára. Paiza Odón, a Szabadság budapesti szerkesztősége és kiadó hivatala nevében áldozott az amerikai népnek. Szava szerint: ahogy itt áll Washington szobra Budapest, úgy emelkedik Clevelandban Kossuth Lajos érebe öntött hatalmas alakja, hogy soha el ne múló árnya legyen a két nemzet barátságának. Amikor Kossuth Lajos — mondta többi közt — az amerikai nemzet a legnagyobb kitüntetésben részesítette, amely idegen állampolgárt a tengerentúli ériet, — meghívta a szenátusba, — Kossuth a történelmi esemény igazi jelentőségét nem a személyért kiünnepeltében látta, hanem abban a nemes gesztusban, hogy az amerikai nemzet nem a hatalmasok nem a diadalmasokdók mellé állott, hanem segítőkész nyújtott az igazságos harcban, a szabadságot vitott küzdelemben segítségét magyar nemzetnek. Ugy értezzük, — fejezte be erősen előadott tenor beszédét Paiza Odón, — hogy a történelmi megismélt önmagát. A magyar nemzet megint letiporvált a hever, de a gazdaságilag hatalmas Amerikával szemben felénk nyújtja kártá-

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉG: VIII. TÁNCSICS-UTCA 5.

AMERIKA rövid napok leforgása alatt már második ízben küld diadalmas vendégeket Magyarországra. Nemrég a világhírű repülő utaztak keresztül a szálltak le Budapestben, tegnap este pedig a párisi olimpiai versenyeken győzelmesen szereplő amerikai atléták léptek Budapest közközlőre.

Beösből jöttek Budapestre. Az osztrák fővárosba két napig versenyen szerepeltek és a legjobb eredményeket érték el. Párisi diadalai alapján minden nemzet igyekezik megnyereti szereplése az amerikai sport férfiakat. Este kilenc óra körül a bécsi hajóval érkeztek Budapestre, ahol a dunaparti hajóállomáson hatalmas tömeg várta őket. A nagyszámú közönség meleg ünnepléssel, hatalmas éljen kiadással fogadta az amerikaiakat, akiket dr. Bodánky és Fedák udvozolt angol nyelven. Ezután autóbusszal a Británia szállóba vitték őket. Le Gendre, Joie Ray, Ton Lie MacDonald, Norton és Larive az amerikai atléták, akik

és tüzóltó felszerelés. A gémes kutak legnagyobb része kiapadt a nagy hőségben. A természet igyekezett kidobálni az utra, azonban a tüz csakhamar lángba borította a gabona kőtegeket és is-oly gyorsan terjedt tovább, hogy egymástán hamvasztotta el a házakat.

Már a tető égett, mikor feleségével együtt a házba ment és ők bent szorultak. Két hűsleges család Szuromi Ferencné és Szuromi Rozál herohantak a pusztuló házba, hogy gazdájukat kimenték. Pallagi János uradalmi kerékgyártó is behatolt az égő házba. Ekkor beszakadt a tető. Pallagi meg valahogy el tudott mászni az ablakig, ahonnan égő ruhában huzták ki. A lelkes egy karjával az anyakönyvek vastag köteget nyakolta át, a másik karjával földülök feleségét ölelte magához. Ebben a pillanatban hatalmas robajjal rászakadt a paplak lángoló tetőzete. A négy szénre égett holttestet a késő esti órákban huzták ki a füstfogó romok alól. A mártír halált halt lelkes házaspár után négy apró árva maradt. Az elhamvadt községében és a református paplakban benne égtek az összes hivatalos okmányok, valamint a község pénztára is.

A kár két milliárdnál több. Mivel a házak nem voltak biztosítva, a károsultak legelőbbje koldusbotra jut a mindez — mint a csendőrség nyomozása megállapította — a gyufával játszó gyermekek okozták. Az amerikai cellozó fegyverek — mint most a párisi olimpiáson előlévők megállapították, — oly kitűnők, hogy a legjobb magyar cellozó is csak úgy vehetik fel az amerikaiakkal a harcot, ha ők is amerikai fegyverekkel lehetnek. Az amerikaiak kölcsön fegyverekkel meg Fischer világbajnok teljesítményét is túlszárnyalták. Érdekes különben, hogy Fischer magyar származású ember. Mármarosszigetről vitték ki Amerikába. Egészen kis gyermek korában került az újvilágba, ahol a hadsereg kőtelekbe lépett és most is a hadseregben őrmester. Ő érte el Párisban a legszebb cellozó eredményt.

A főváros aranymérlegének elkészítéséről bizalmas tanácskozások kezdődtek. A főváros bevételei még nem emelkedtek, minden téren az aranyaritásig, viszont kiadásainak egyes részei már jóval túlhaladják azt. A jövő évi költségvetés a mostaninak ötszöröse lesz. A tömde helyzete javul. Bár a forgalom kicsiny, de az alaphangulata szilárd. Az árfolyamok azonban nagyobb előretörést nem tudtak felmutatni.

VIDÉKI PÓSTA

Békés megye — A falu rossza és aki átvédte... Somogy megye — Megölt egy gyermeket a 15... Csongrád megye — Mikor a vásárhelyi kékaszalim...

MEGHALT AZ UTOLSÓ BETYÁR
Farkas Jancsi az elmúlt idők rettegett haramiája.
— A Szabadság budapesti szerkesztőségétől.

Ma már csak a régi népszerű művek vasárnap délutáni előadásain toppannak elbűnő Bakony és az Alföld híres, neves és rettegett haramiái. A romantikus betyárvilág ideje lejárt s most már az utolsó közülök is eltűnt az élok sorából. A napokban halt meg Hódmezővásárhelyen Farkas Jancsi, az utolsó alföldi betyár, aki a maga idejében híres és rettegett haramia volt.

Farkas Jancsi ravatala köré seregelték tödu a kíváncsi nép, az öregasszonyok ajkán újabb kivirágzik a régi betyárhistoria színes romantikája, s a haramia-vezér tettei — amelyek annyi ember hátát borzongatták meg ezelőtt 30-35 évvel — az idő, az elmulás patinájával bevonat átlendül a népmesék elvont atmoszférájába. Beszélük...

Felütköztek az 1889-92-es évfolyam vásárhelyi újságok. A sárgul lapok között bizony jócskán akad, amelyek a Farkas Jancsi tetteivel van teleírva. Epizód-epizódra halmozódik a névvel kapcsolatban. Mint Rózsa Sándor tanítványa és epigonja felkereste mindazokat a helyeket, amelyek a nagy betyárvezér látogatásával voltak hirtedtek. Kistelek, Csánytelek, Sövényháza, Sándorfalva, a dorozsmai puszták, Mindszent környéke és főként a vásárhelyi határ volt a futóbetyár tág hazája. Még a tettei is a Rózsa Sándor stílusa valának. Utóállások, betörések falikás eszközökkel, hár a csendőrokkal, titokzatos eltűnése és felmerülése ebben és abban a koromban. Ő is bandával dolgozott, mint Rózsa Sándor, de hatóság felfüggesztette állását. A sinedásokért a kaposvári törvényszék a tél folyamán nyolc hár börtönré itéte. Mivel az ítélet megfellebbezte, szabadlábra került a hasznalt Zakányba. A nagykanizsai Gutmann Gyula és Fia céggel lépett üzleti összeköttetésbe. Ez év március, április és május havában a cégtől 19 millió koronát tett fel művásárlásra. Stohl egyideig szállított is 7 millió korona értékű fát, de később becsüszte a szállítást azaz, hogy kötelezettségének eleget tett. Erre a cég 12 millió korona eliskasztása címen büntvdi feljelentést tett ellene. Erre a csendőrség letartóztatta a bekiésrte a kaposvári ügyész fogházába. Így került újra a vádlottak padjára. Trimmel Elek dr. bíró tárgyalta az ügyet. A vádlott, a tanuk kihallgatása, valamint Révy László dr. ügyészről elnök vádbeszéde után a törvényszék bírósága monddta ki, s ezért hat évi börtönré itéte. Az ügyess perújítását felebbezett. Stohl József az ítéletben megnyugodott.

Navigatione Generale Italiana
Giulio Cesare
Dulio

Vas megye
— A zánkai sinedáló újabb 6 havi börtönt kapott. Stohl József volt zánkai délvátsai pályamester típus az utóbbi évek konjunkturna hősének. A kommun bukása után felcsapott ébredővezérnek. Összes ténylegese abban merült ki, hogy a Budapestről induló vonatból kiszorta a nekt nem tészó újságokat. Pesten nem sokáig maradt, Zakányba került a Déli vasúthoz. Ott már felhagyott éredő elveivel s különféle manipulációba fogott. A környékbeli kisgazdáknak, iparosoknak a gondjaira bízott sineket adogatta el. A busz hasznát hajtó mesterségek nem sokáig üzhette, mert felelt

KÉZI MUNKÁK
Importáló D. M. C. Panastak, Dolla és Berlini Endők. Kész áruk, Járdecs árak, nagy rakások.
Chas. K. Gross Co.
1863 Buckley Rd. Cleveland, O. U.S.A.

French Line
Compagnie Generale Transatlantique
Utazzon a "FRENCH LINE" utján
EXPRESS SZOLGÁLAT NEW YORK-HAVRE-PARIS
HAT NAP ALATT
PARIS Aug. 20, Szept. 10, Okt. 1
FRANCE Aug. 27, Szept. 17, Okt. 8

VIDÉKI PÓSTA
Békés megye — A falu rossza és aki átvédte... Somogy megye — Megölt egy gyermeket a 15... Csongrád megye — Mikor a vásárhelyi kékaszalim... Vas megye — A zánkai sinedáló újabb 6 havi börtönt kapott...

